

Harem Transfer Durağı: 'İstanbul Kent Müzesi'

kent-su-insan ilişkisini
yeniden [düşle]mek

Geçmişte ve günümüzde kentin önemli noktalarından biri olmuş **Harem'de** bir kent müzesinin ne gibi düzlemlerde varlık kazanacağına sargulanması ve müzenin düşünsel arka planının oluşturulması beklenmektedir. Bu bağlamda, kent müzesi programına farklı açılımlar getirilmesi, **kentin hikayesine** ait başlıkların proje kapsamında geliştirilmesi önemlidir. Konum olarak Harem, Salaçak ve Üsküdar üçgeninde yer alan **İstanbul Kent Müzesi'nin** sadece bir müze olarak düşünülmemesi, Harem'in geçmişte olduğu gibi günümüzde de bir **transfer durağı** olarak varlığını sürdürmesi hedeflenmektedir.

"Orhan Pamuk'un dediği gibi gerçek müzeler zamanın mekana dönüştüğü yerlerdir ve kendi koleksiyonlarının doğal bir sonucudur."

Orhan Pamuk - Masumiyet Müzesi

Prof. Dr. Elmira Gür
Prof. Dr. Handan Türkoğlu
Öğr. Gör. Dr. Çiğdem Eren
Arş. Gör. Ahmet Türel
Arş. Gör. A. Bender Uğurlu

Prof. Dr. Semra Aydınlı
Prof. Dr. Necdet Torunbalcı
Doç. Dr. Fatma Erkök
Doç. Dr. Deniz Aslan

İstanbul Teknik Üniversitesi
Mimarlık Bölümü
2020-21 Bahar
Diploma Projesi

E Jürisi

istanbul teknik üniversitesi
mimarlık fakültesi mimarlık bölümü

2020-21 bahar yarıyılı
Diploma Projesi

E jürisi

Harem Transfer Durağı: 'İstanbul Kent Müzesi'

Kent-İnsan-Su İlişkisini Yeniden Düşlemek

1. DİPLOMA PROJESİ'NİN KONUSU VE YERİ

*"Orhan Pamuk'un dediğı gibi gerçek müzeler zamanın mekana dönüştüğü yerlerdir ve kendi koleksiyonlarının doğal bir sonucudur."
Orhan Pamuk-Masumiyet Müzesi (2008, s.560)*

Diploma projesi kapsamında, geçmişte ve günümüzde kentin önemli noktalarından biri olmuş Harem'de bir kent müzesinin ne gibi düzlemlerde varlık kazanacağını sorgulanması ve müzenin düşünsel arka planının oluşturulması beklenmektedir. Bu bağlamda; kent müzesi programına farklı açılımlar getirilmesi, kentin hikayesine ait başlıkların proje kapsamında geliştirilmesi önemlidir. Harem, Salacak ve Üsküdar üçgeninde yer alan İstanbul Kent Müzesi'nin sadece bir müze olarak düşünülmemesi, Harem'in geçmişte olduğu gibi günümüzde de bir transfer durağı olarak varlığını sürdürmesi hedeflenmektedir. Kentin bütününe etkisi de düşünülerek verilmiş olan programın projenin konumu, yakın çevresi ve geçmişle geliştirilen senaryo ekseninde zenginleştirilmesi beklenmektedir. Bu kapsamda geliştirilecek transfer durağı açılımı, şu an olduğu gibi sadece arabalı vapur ile sınırlı kalmak yerine; bu noktanın potansiyelleri de göz önünde tutularak kentin ulaşım kurgusuna yeni alternatifler getirilmelidir. Bölgenin özellikle denizle kurduğu ilişkinin oldukça önemli olması sebebiyle; deniz ulaşımı senaryosunun geliştirilerek yeni eklemeler yapılması düşünülmelidir.

2. DİPLOMA PROJESİ JÜRİ ÜYELERİ

Prof. Dr. Elmira Gür
Prof. Dr. Handan Türkoğlu
Öğr. Gör. Dr. Çiğdem Eren
Araş. Gör. Ahmet Türel
Araş. Gör. Ahmet Bender Uğurlu

Prof. Dr. Semra Aydınlı
Prof. Dr. Necdet Torunbalcı
Doç. Dr. Fatma Erkök
Doç. Dr. Deniz Aslan

3. DİPLOMA PROJESİ'NİN AMACI VE KAPSAMI

Diploma Projesi'nin amacı; öğrencinin Mimarlık Bölümü'ndeki eğitim-öğretimine ve dahil olduğu disipline yönelik bilgi ve becerisinin yeterli düzeyde olduğunu, mesleki yetkinliğe eriştiğini kanıtlayan çalışmasını kendi üretimi ile ve beklenen sürede ortaya koymasınıdır. Bir yandan da, örgün mimarlık eğitiminin son aşaması olan Diploma Projesi süresince karşılıklı yorum ve eleştiriler ile sağlanan etkileşim ortamının, mimar unvanını almaya aday mimarlık öğrencisinin alana yönelik düşünsel ve pratik yaklaşımına katkı koymayı sürdürmesi amaçlanmaktadır.

Diploma Projesi, konusu ve bağlamına ilişkin bir çerçevede yapılan araştırma ve analiz çalışmalarını da kapsamakla beraber, nihai olarak beklentileri karşılayan bir mimari ürünün ortaya konacağı bir proje üretimidir.

4. DİPLOMA PROJESİ'NİN YÜRÜTÜLMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Diploma Projesi süreci; "proje", "ara jüri oturumları", "yarıyıl sonu jüri oturumu" olmak üzere üç aşamadan oluşmaktadır. Ara jürilerin final değerlendirmeye katkısı %60 (her jüri için %20 olmak üzere), final jürisi ve final tesliminin ise katkısı %40'tır. Birden fazla ara jüriye girmeyen öğrenci VF notu ile değerlendirilir. Final projesini teslim etmeyen veya teslim edip final jürisine katılmayan öğrenci başarısız (FF) sayılır. Diploma Projesinin başarılı sayılması için en az (CC) seviyesinde başarı notu alınması gerekir.

• proje:

Proje, öğrencinin verilen takvime uyarak programı ele alacağı, kendi düşünce, yaklaşım ve çabası ile sürdürerek geliştireceği ve tamamlayacağı bir üründür.

• program üzerine:

Diploma Projesi sürecinin başlangıcında, 10 Mart Çarşamba günü gerçekleşecek olan seminerin ardından programa yönelik bir tartışma ortamı düzenlenmesi planlanmıştır. Projenin hedef kullanıcı kitlesini ve beklentilerini göz önünde bulunduran program-bağlam kurguları düşünülerek öğrencilerin kendi programlarını sunmaları beklenmektedir.

• ara jüri oturumları:

Öğrenci-tasarımcı hazırlamakta olduğu projeyi, belirtilen tarihlerde, jürinin inceleme ve görüşüne sunacaktır. Bu sunuşlarda, öğrenciden istenen çizimler ve diğer belgeler eksiksiz olarak getirilecek ve jüri üyelerince değerlendirilerek, öğrenciye, projesine ilişkin eleştiri ve öneriler yapılacaktır.

Öğrencilerin süreçte önemli yeri ve başarı durumuna katkısı olan ara jüri oturumlarına katılması zorunludur. Diploma Projesi öğrencilerine açık olan ara jüri oturumlarına, öğrenciler belirlenecek sıra numarası ile gireceklerdir. (Sirasında gelmeyenler haklarını kaybetmiş sayılabileceklerdir.) Öğrencilerin ara jüri oturumlarını başından sonuna kadar izlemesi istenmektedir.

Ara jüri oturumları için istenen proje, belge, vb. dokümanların teslimi, "5. Çalışma Programı Takvimi" isimli bölümde belirtilen tarihlerde ninova üzerinden teslim alınacaktır. Tüm öğrencilerin birbirlerinin jürilerini izlemesi beklenmekte ve karşılıklı etkileşim ve veri paylaşımı için ön koşul olarak görülmektedir.

- yarıyıl sonu jüri oturumu:

Öğrenci anlaşılmayan noktaları açıklamak için jüriye kısaca projesini tanıtır. Bunun yanında jüri, öğrenciye projesi dışında, genel mimarlık konularında da görüş ve düşüncelerini anlamak, bilgi düzeyi hakkında fikir sahibi olmak amacıyla değişik sorular yöneltilebilir.

Son genel başarı değerlendirmesi, yukarıda açıklanan dört aşamanın tümünü, yani proje, ara ve son jüri oturumları birlikte ele alınıp değerlendirilmesi biçiminde yapılacak ve sonuç bu değerlendirmelere göre belirlenecektir. Proje, tek başına bir değerlendirme verisi olarak görülmemelidir. Bu aşamalardan herhangi birine katılmamış olmak, başarısızlık nedeni olabilir. Jüri bütün toplantılarını salt çoğunluğu ile yapar ve kararlarını toplantıda bulunan üyelerin oy çoğunluğu ile alır.

5. ÇALIŞMA PROGRAMI

Tarih		Saat	Yer
3 Mart Çarşamba	Diploma Projesi Konularının Öğrencilere Sunuluşu ve Dosyaların Dağıtımı	13.30	Zoom
10 Mart Çarşamba	Diploma Projesi Konularına İlişkin Öğrencilerin Yazılı Soru Sorma Süresi Sonu	17:00	Ninova
10 Mart Çarşamba	Seminer: Deniz Aslan, Program üzerine tartışma	13:30	Zoom
17 Mart Çarşamba	Seminer: Alper Derinboğaz	13:30	Zoom
17 Mart Çarşamba	Diploma Projesi Sorularının Jüri Tarafından Cevaplandırılması Süresi Sonu	13:30	Ninova
4 Nisan Pazar	1.Ara Jüri Dokümanlarının Teslimi	09:00 - 18:00	Ninova
7 Nisan Çarşamba	1.Ara Jüri	09.30 - 17:30	Zoom
2 Mayıs Pazar	2.Ara Jüri Dokümanlarının Teslimi	09:00 - 18:00	Ninova
5 Mayıs Çarşamba	2.Ara Jüri	09.30 - 17:30	Zoom
31 Mayıs Pazar	3.Ara Jüri Dokümanlarının Teslimi	09:00 - 18:00	Ninova
2 Haziran Çarşamba	3.Ara Jüri	09.30 - 17:30	Zoom
27 Haziran Pazar	Final Jüri Dokümanlarının Teslimi	09:00 - 18:00	Ninova
1 Temmuz Perşembe	Final Jürisi	09.30 - 17:30	Zoom

Öğrenciler sorularını Ninova üzerinden iletecekler ve yanıtlarını dijital olarak Ninova aracılığı ile alacaklardır. Yer değişiklikleri ve güncellemeleri Ninova üzerinden ilan edilecektir. Her jüri oturumu teslimi sırasında öğrencilerin hazırladıkları görselleri Ninova ile birlikte proje grubu OneDrive adresine

yüklemeleri gerekmektedir. OneDrive erişim linki kişiye özel ninova üzerinden daha sonra gönderilecektir. (OneDrive'ı ücretsiz eğitim sürümü ile kullanabilmek için; <https://www.microsoft.com/tr-tr/education/products/office> linkini kullanabilirsiniz. Not: -edu uzantılı mail adresinizi kullanmalısınız.)

6. ÖĞRENCİLERE VERİLECEK BELGELER:

Diploma Projesi Dosyası: Dosyanın dijital bir kopyası ve ilgili tüm belgeler (haritalar, fotoğraflar vb.) resmi kanal olan Ninova sistemi üzerinden paylaşılacaktır. Büyük boyutlu dosyalar ve teslimler için ek bulut depolama servisleri kullanılabilir. Proje alanı, İBB'nin açtığı Salacak Kentsel Tasarım Yarışması kapsamı içinde kalmaktadır. E jürisi tarafından verilen dokümanlara ek olarak yarışma şartnamesi ekleri alanla ilgili kapsamlı veri sunmaktadır, bu belgeler ve linkleri Ninova ve Google Drive klasörleri şu adreste sunulmaktadır.

fotoğraflar:

<https://drive.google.com/drive/folders/13vilxAJ11ZJQFUcX4OJsJl6SWeZyxFM?usp=sharing>

halihazır ve model:

<https://drive.google.com/drive/folders/1G4SCEdwLTBidgZAKBjkWej6unnzyINdb?usp=sharing>

föy:

<https://drive.google.com/drive/folders/1PlwFigksq-NwP5urJSRXPxISdrTLJoE?usp=sharing>

daha fazla döküman için:

<https://konkur.istanbul/salacak/>

- Diploma Projesi dosyası
- Maket sınırlarını da içeren 1/1000 ölçekli vaziyet planı

7. JÜRİ DEĞERLENDİRMELERİNDE ÖĞRENCİLERDEN İSTENENLER:

Diploma Projesi'nde, kentsel ölçekten mimari detay ölçeğine kadar, kapsamlı bir çalışma yapılması beklenmektedir. İlk jüri oturumundan itibaren perspektifler, canlandırmalar, maketler, plan çözümleri vb. üzerinde çalışılmaya başlanacak, 2. ve 3. jüri oturumlarında bu çalışmalar derinleştirilerek sonuç ürün hazırlanacaktır. Final jürisi için Diploma Projesi Esasları'nın 7. maddesinde istenenler asgari olmak kaydıyla karşılamak zorundadır.

Jüri oturumlarında, öğrencilerin saat 09:00'da sunumları ile hazır olmaları gerekmektedir. Saat 09:30'da tüm projelerin jüri eleştirisine hazır olması gerekmektedir.

• 1. Ara jüri oturumunda istenenler:

Birinci ara jüride öğrencinin kentsel bağlama ilişkin analiz ve mimari yorumları ile proje konusuna ilişkin mekânsal tavrını, bu bağlamda oluşturduğu yaşam senaryoları ve özellikle mimari program önerisini ve bunların tümünün mevcut çevre verileriyle ilişkilerini açıklayan ilk önerilerini geliştirmiş olması beklenmektedir.

Proje konusunun kentle kurduğu ilişkiye dair kentsel, ekolojik, mekânsal, toplumsal, politik yorumları; konuya yönelik kavramsal kurguyu; ve özellikle geliştirilmesi öngörülen "Harem Transfer Durağı: 'İstanbul Kent Müzesi' - Kent-İnsan-Su İlişkisini Yeniden Düşlemek" başlıklı diploma projesinin mimari programını özlü ve özgün biçimde ifade eden her tür iki ve üç boyutlu temsil aracı kullanılabilir (grafik ifadeler, kavramsal plan ve kesitler, eskiz maketler, kolajlar, eskizler, metinler vb. gibi olası ifadelerin kullanımı serbest bırakılmıştır).

Sunum paftaları:

- projenin karakterini ve "yer"le ilişkilerini tanımlayan, odaklandığı fikri anlatan diyagramlar, kavramsal kolajlar, kentsel okumalar,
 - detaylandırılmış kentsel okuma ve ilişkiler diyagramları (1/5000, 1/2000, 1/1000 kentsel ölçekte, kentle ilişkili işlev, alan, ulaşım, odak vb. verilerle ilişkilerin gösterildiği şema veya uydu fotoğrafı üzerinden anlatımlarla),
 - projenin kavramsal ve iç-dış mekânsal kurgusunu açıklayan, hayal edilen atmosferi temsil eden üçboyutlu çizimler ve "storyboard"lar, (kavramsal düşünceyi ve alana ilişkin yaklaşımları ifade eden iki veya üç boyutlu eskizler),
 - program geliştirme çalışması ve önerilen mekansal kurgunun, tasarım fikri ve kavramsal yaklaşımı ile ilişkilerinin özgün bir dille ifadesi,
 - vaziyet planı (sınırları haritada belirtilen alan - 1/500 ölçek - tüm çevre ilişkilerini içerecek şekilde),
 - silüetler (1/500 ölçekte),
 - çevre ile ilişkiyi gösteren kesitler (1/500 ölçekte),
 - alternatif çözüm önerileri(1/500 ölçekte plan , kesit ve görünüşler),
- minimum gereksinimler olarak belirlenmiştir. Çözüm önerilerinin yakın çevresiyle birlikte ele alınması gerekmektedir.

Pafta Boyutu: 16:9 oranda (yatay) sunum formatı olarak belirlenmiştir.

Çalışma Maketi: Kentsel ilişkileri gösteren, kavramsal yaklaşımı da içerecek şekilde, tasarım düşüncesinde yer alan mimari, mekânsal kurgu, biçimleniş, veya yapısal ayrıntıya ilişkin düşünceleri anlatmaya yönelik (1/1000-1/500 ölçekte).

Dijital Model: Artırılmış gerçeklik (AR) veya sanal gerçeklik uygulamaları kullanılarak dijital model sunumun bir parçası haline getirilebilir.

A3 Portfolyo: 1. jüri için yapılan tüm çalışmaların özeti olarak bir A3 kitapçık, ekli mimari tasarım raporuyla birlikte teslim edilecektir.

Tüm jürilerde, bir öğrenciye ayrılacak toplam süre yaklaşık/ortalama 15 dakika kadardır. Bu süreye jüri üyelerinin kritikleri de dahildir. Öğrencilerin sözlü ve dijital sunumlarını bu durumu dikkate alarak hazırlamaları önerilir. Sunumların mümkün olduğunca net, okunabilir, belli mesafeden algılanabilecek grafik ve görsel kalitede olması önemlidir. Sözlü sunumlarda düşüncelerin etkin, sistematik ve akıcı bir dille anlatılabilmesi için yeterince hazırlıklı olunması, jüri oturumlarından en üst düzeyde verim alınabilmesi açısından yararlı olacaktır.

• 2. Ara Jüri oturumunda istenenler:

İkinci ara jüride öğrencinin birinci ara jüride ortaya koyduğu temel sorulara yanıtlar üretmiş, senaryo ile ilgili kararlarını sonuca bağlamış, düşüncelerini ve üretimlerini geliştirerek mimarlık ölçeğine taşımış olması beklenmektedir. Bu aşamada, malzeme kullanımından yapım teknolojisine uzanan ölçeklerde mekânsal biçimlenmeye ve işlevsel dağılıma dair olası mimari önerilerin okunaklı hale gelmesi istenir. Özellikle mekânsal kurgunun sınır, süreklilik, yönelim, anlam, anlaşılabilirlik, ölçek gibi unsurlarının oluşturulmuş olması, farklı mekanların bir bütünün parçaları olarak kurgulanmış olması, çeşitli kullanım ve etkinlik için tasarım senaryoları ile peyzaj, dış mekan-iç mekan ilişkileri ve yapısal, çevresel, ışık etkenlerinin birlikte düşünülmüş olması istenir.

Sunum paftaları:

- detaylandırılmış kentsel okuma ve ilişkiler diyagramları (1/5000,1/2000, 1/1000 kentsel ölçekte, kentle ve ilişkili işlev, alan, ulaşım, odak vb. verilerle ilişkilerin gösterildiği şema veya uydu fotoğrafı üzerinden anlatımlarla),
- projenin kavramsal ve iç-dış mekânsal kurgusunu açıklayan, hayal edilen atmosferi temsil eden üçboyutlu çizimler ve "storyboard"lar,
- vaziyet planı (sınırları haritada belirtilen alan - 1/500 ölçek - tüm çevre ilişkilerini içerecek şekilde),

- geliştirilmiş ihtiyaç programına ilişkin diyagramlar, sayısal modeller, grafikler,
- silüetler (1/500 ölçekte),
- çevre ile ilişkiyi gösteren kesitler (1/500 ölçekte),
- perspektif(ler) (tasarıma konu olan çevreyi ve odaklanmak istenen yapıları içine alacak şekilde),
- plan - kesit - görünüşler (1/500 ve 1/200 ölçekte ve ölçeğin gerektirdiği ayrıntıda),
- taşıyıcı sistem, yapım teknolojisi, malzeme gibi konularda açıklayıcı çizim ve ifadeler (1/200 aks sistemi, düşey taşıyıcı elemanların gösterilmesi, taşıyıcı sistem form ilişkisinin ifadesi), strüktür sisteminin bütünü ile ilgili tasarım kararları,
- iç ve dış mekan kurgusunu/tasarımını açıklayıcı grafik ve şemalar, üç boyutlu ifadeler, minimum gereksinimler olarak belirlenmiştir. Çözüm önerilerinin yakın çevresiyle birlikte ele alınması gerekmektedir.

Pafta Boyutu: 16:9 oranda (yatay) sunum formatı olarak belirlenmiştir.

Çalışma Maketi: Kentsel ilişkileri gösteren, kavramsal yaklaşımı da içerecek şekilde, tasarım düşüncesinde yer alan mimari, mekânsal kurgu, biçimleniş, veya yapısal ayrıntıya ilişkin düşünceleri anlatmaya yönelik (1/500 ölçekte).

Dijital Model: Artırılmış gerçeklik (AR) veya sanal gerçeklik uygulamaları kullanılarak dijital model sunumun bir parçası haline getirilebilir.

A3 Portfolyo: 2. jüri için yapılan tüm çalışmaların özeti olarak bir A3 kitapçık, ekli mimari tasarım raporuyla birlikte teslim edilecektir.

Tüm jürilerde, bir öğrenciye ayrılacak toplam süre yaklaşık/ortalama 15 dakika kadardır. Bu süreye jüri üyelerinin kritikleri de dahildir. Öğrencilerin sözlü ve dijital sunumlarını bu durumu dikkate alarak hazırlamaları önerilir. Sunumların mümkün olduğunca net, okunabilir, belli mesafeden algılanabilecek grafik ve görsel kalitede olması önemlidir. Sözlü sunumlarda düşüncelerin etkin, sistematik ve akıcı bir dille anlatılabilmesi için yeterince hazırlıklı olunması, jüri oturumlarından en üst düzeyde verim alınabilmesi açısından yararlı olacaktır.

• 3. Ara Jüri oturumunda istenenler:

Üçüncü ara jüride gelişmiş tasarım kararlarının mimari ürün olarak sunulması, bir önceki jüride istenen her bir üretimin geliştirilmesi ve olgunlaştırılması beklenmektedir.

Sunum paftaları:

- detaylandırılmış kentsel okuma ve ilişkiler diyagramları (uygun kentsel ölçekte, kentle ve ilişkili işlev, alan, ulaşım, odak vb. verilerle ilişkilerin gösterildiği şema veya uydu fotoğrafı üzerinden anlatımlarla),
- projenin kavramsal ve iç-dış mekânsal kurgusunu açıklayan, hayal edilen atmosferi temsil eden üçboyutlu çizimler ve "storyboard"lar,
- vaziyet planı (sınırları haritada belirtilen alan - 1/500 ölçek - tüm çevre ilişkilerini içerecek şekilde),
- geliştirilmiş ihtiyaç programına ilişkin diyagramlar, sayısal modeller, grafikler,
- silüetler (1/500 ölçekte),
- çevre ile ilişkiyi gösteren kesitler (1/500 ölçekte),
- perspektif(ler) (tasarıma konu olan çevreyi ve odaklanmak istenen yapıları içine alacak şekilde),
- zemin kat planı (1/500 ölçekte, yakın çevre ilişkilerini gösteren bütünleşik plan),
- plan - kesit - görünüşler (1/200 ölçekte ve ölçeğin gerektirdiği ayrıntıda, mekan kullanımına ilişkin çözüm alternatiflerini içeren),
- 1/200 aks sistemi, düşey taşıyıcı elemanların gösterilmesi, taşıyıcı sistem form ilişkisinin ifadesi), strüktür sisteminin bütünü ile ilgili tasarım kararları,
- sistem detayı (1/50 ölçekte, projenin özellikli bir noktasındaki taşıyıcı sistem, malzeme, yapım teknolojisi gibi tasarım kararlarını açıklayacak şekilde)

- iç ve dış mekan kurgusunu/tasarımını açıklayıcı grafik ve şemalar, üç boyutlu ifadeler, minimum gereksinimler olarak belirlenmiştir. Çözüm önerilerinin yakın çevresiyle birlikte ele alınması gerekmektedir.

Pafta Boyutu: 16:9 oranda (yatay) sunum formatı olarak belirlenmiştir.

Çalışma Maketi: Kentsel ilişkileri gösteren, kavramsal yaklaşımı da içerecek şekilde, tasarım düşüncesinde yer alan mimari, mekânsal kurgu, biçimleniş, veya yapısal ayrıntıya ilişkin düşünceleri anlatmaya yönelik (1/500 ölçekte).

Dijital Model: Artırılmış gerçeklik (AR) veya sanal gerçeklik uygulamaları kullanılarak dijital model sunumun bir parçası haline getirilebilir.

A3 Portfolyo: 3. jüri için yapılan tüm çalışmaların özeti olarak bir A3 kitapçık, ekli mimari tasarım raporuyla birlikte teslim edilecektir.

Tüm jürilerde, bir öğrenciye ayrılacak toplam süre yaklaşık/ortalama 15 dakika kadardır. Bu süreye jüri üyelerinin kritikleri de dahildir. Öğrencilerin sözlü ve dijital sunumlarını bu durumu dikkate alarak hazırlamaları önerilir. Sunumların mümkün olduğunca net, okunabilir, belli mesafeden algılanabilecek grafik ve görsel kalitede olması önemlidir. Sözlü sunumlarda düşüncelerin etkin, sistematik ve akıcı bir dille anlatılabilmesi için yeterince hazırlıklı olunması, jüri oturumlarından en üst düzeyde verim alınabilmesi açısından yararlı olacaktır.

• Diploma Projesi'nin tesliminde istenenler:

Diploma Projesi teslim aşamasında her yönüyle olgunlaştırılmış olmalı ve projeyi farklı kılan nitelikleri ön plana çıkaran anlatım biçimleri / temsil araçları geliştirilmelidir.

Diploma Projesi, 16:9 formatında hazırlanmış paftalar olarak teslim alınacaktır. Buna ek olarak proje paftalarının A3 kopyaları hazırlanacaktır. Teslim edilen paftalarda kullanılan tüm malzemenin sayısal kopyaları ninova üzerinden teslim edilecektir. Ayrıca 500 kelimeyi geçmeyen bir mimari tasarım raporu hazırlanacaktır.

Sunum paftaları:

- detaylandırılmış kentsel okuma ve ilişkiler diyagramları (uygun kentsel ölçekte, kentle ve ilişkili işlev, alan, ulaşım, odak vb. verilerle ilişkilerin gösterildiği şema veya uydu fotoğrafı üzerinden anlatımlarla)
- projenin kavramsal ve iç-dış mekânsal kurgusunu açıklayan, hayal edilen atmosferi temsil eden üçboyutlu çizimler ve "storyboard"lar,
- vaziyet planı (sınırları haritada belirtilen alan - 1/500 ölçek - tüm çevre ilişkilerini içerecek şekilde),
- geliştirilmiş ihtiyaç programına ilişkin diyagramlar, sayısal modeller, grafikler,
- silüetler (1/500 ölçekte)
- çevre ile ilişkiyi gösteren kesitler (1/500 ölçekte)
- perspektif(ler) (tasarıma konu olan çevreyi ve odaklanmak istenen yapıları içine alacak şekilde),
- zemin kat planı (1/200 ölçekte, yakın çevre ilişkilerini gösteren bütünleşik plan),
- plan - kesit - görünüşler (1/200 ölçekte ve ölçeğin gerektirdiği ayrıntıda, mekan kullanımına ilişkin çözüm alternatiflerini içeren),
- 1/200 aks sistemi, düşey taşıyıcı elemanların gösterilmesi, taşıyıcı sistem form ilişkisinin ifadesi), strüktür sisteminin bütünü ile ilgili tasarım kararları,
- sistem detayı (1/20 ölçekte, projenin özellikli bir noktasındaki taşıyıcı sistem, malzeme, yapım teknolojisi gibi tasarım kararlarını açıklayacak şekilde)
- iç ve dış mekan kurgusunu/tasarımını açıklayıcı grafik ve şemalar, üç boyutlu ifadeler, minimum gereksinimler olarak belirlenmiştir. Çözüm önerilerinin yakın çevresiyle birlikte ele alınması gerekmektedir.

Pafta Boyutu: 16:9 oranda (yatay) sunum formatı olarak belirlenmiştir.

Dijital Model: Artırılmış gerçeklik (AR) veya sanal gerçeklik uygulamaları kullanılarak dijital model sunumun bir parçası haline getirilebilir.

A3 Portfolyo: Final jüri için yapılan tüm çalışmaların özeti olarak bir A3 kitapçık, ekli tasarım raporuyla birlikte teslim edilecektir.

Tüm jürilerde, bir öğrenciye ayrılacak toplam süre yaklaşık/ortalama 15 dakika kadardır. Bu süreye jüri üyelerinin kritikleri de dahildir. Öğrencilerin sözlü ve dijital sunumlarını bu durumu dikkate alarak hazırlamaları önerilir. Sunumların mümkün olduğunca net, okunabilir, belli mesafeden algılanabilecek grafik ve görsel kalitede olması önemlidir. Sözlü sunumlarda düşüncelerin etkin, sistematik ve akıcı bir dille anlatılabilmesi için yeterince hazırlıklı olunması, jüri oturumlarından en üst düzeyde verim alınabilmesi açısından yararlı olacaktır.

8. ANLATIM İLKELERİ

Sunum paftaları 16:9 oranında yatay olarak .PDF dosya formatında oluşturulmalıdır. (PDF dosyalarının optimizasyonu ile ilgili ipuçları için şu adresi ziyaret edebilirsiniz: <https://darch.itu.edu.tr/ipuclari-pdf-optimizasyonu/>) Planlar, kesitler ve görünüşler binanın yakın çevresini, ulaşım (araç ve / veya yaya) bağlantılarını ve yakın peyzajını içermelidir. Sunum yöntemi, tüm materyali ve içeriği kendilerinin hazırlaması ve sunması şartıyla öğrencilerin seçimine bağlıdır. Çizim yöntemleri, el veya dijital temsil tekniklerinin kullanımı, proje önerisinin 3 boyutlu modellenmesi ve renk kullanımı öğrencinin takdirine bırakılmıştır. Bunlara ek olarak, süreci tasvir eden eskizler, grafikler ve metinsel açıklamalar kullanılacaksa, öğrencilerin bunları uygun şekilde biçimlendirerek sunmaları önerilir. Posterler bütünlük, sunum ve arşiv koruma kolaylığı sağlayacak şekilde hazırlanacaktır. Ayrıca her bir posterde, yerleşim planı ve modellemeler grafik olarak aynı bakış açısına göre düzenlenecektir. Mimari projenin bütünüyle ifade edilmesi ve özgünlüğü, değerlendirme sürecinde dikkate alınacaktır. Proje dökümanları Ninova'ya yüklenecektir. Yüklenecek dökümanların dosya başına 50 MB sınırını aşmaması gerekmektedir. A3 Sergisi, Fakülte Arşivi ve NAAB dosyaları için pafta şablonları öğrencilerle yine Ninova üzerinden paylaşılacaktır.

9. DİPLOMA PROJESİ'NİN YERİNE VE KONUSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMA

Harem Transfer Durağı: 'İstanbul Kent Müzesi'

İstanbul Boğazının Marmara Denizi'ne açıldığı bölgede, Salacak'ın 1 km güneyinde, Selimiye Kışlası'nın bulunduğu yükseltinin eteklerindeki, Üsküdar İlçesi'ne bağlı bir semt olan Harem esas olarak İstanbul'un iki yakasını denizden birbirine bağlayan feribot iskelesi ve iskelenin yakınındaki Anadolu otobüsleri garajı (terminali) ile tanınır. Semtin, güney ve güneydoğusundaki Selimiye, doğusundaki Çiçekçi, kuzeyindeki Üsküdar-İhsaniye ile olan sınırlarını belirlemek oldukça güçtür. Harem, daha çok iskele ve yakın çevresine verilen ad olarak düşünülebilir. Harem iskelesi, aynı zamanda Selimiye Kışlası'nın iskelesi olarak tarihte önem kazanmıştır.

Bizans döneminde Üsküdar sahillerinde çeşitli yerlerde saraylar olduğu bilinmektedir. Kesin olmamakla birlikte, Harem İskelesi'nin üstündeki setler üzerinde ya da Selimiye Kışlası'na doğru, bir Haraeum Sarayı'nın varlığı kimi kaynaklarda (Villehardouin'den naklen, B. Miller) 11.yy'a, İmparatoriçe Teodora dönemine (1081-1118) tarihlenir. I. Teodoros Laskaris'in (hd 1204-1222) burada bir sarayı olduğu, imparatorun buradan Konstantinopolis'i ve güneşin batışını seyretmeyi sevdiği de nakledilir. Çevreye ve iskeleye verilen "Harem" adının Haraeum Sarayı'nın türkçede aldığı isimden geldiği varsayımını doğrulayacak fazla veri yoktur. Semtin adının kökeni konusunda bir diğer varsayım, Osmanlı döneminde harem takımının, buradaki kasırlardan kayıklarla İstanbul'a geçerken bu iskeleyi kullanmış olmalarıdır (İstanbul Ansiklopedisi, Cilt 3, 1993, s.551-552).

Özellikle tarihi yarımadaya hakim manzarası, bölgenin su ile ilişkisi kentin en özel kıyı noktalarından biridir. Harem Üsküdar sahil yolunun açılması ile birlikte günümüzde Harem arabalı vapur iskelesi ve otobüs garajları proje arsası olarak seçilen yerde yer almaktadır. Otobüs garajlarının taşınma durumu söz konusudur. Dolayısıyla proje kapsamında yerin bir transfer noktası olarak da düşünülmesi öngörülmüştür. Bu çerçevede gerek deniz ulaşımı gerekse kara ulaşımı için çözüm önerileri getirilmesi beklenmektedir. Proje alanı ile ilgili detaylar Ek 1 Proje Alanı kısmında verilmiştir.

KONU

Harem Transfer Durağı: 'İstanbul Kent Müzesi' konulu Diploma Projesi sürecinde, kentin geleceği üzerine düşünülmesi; kent müzesi kavramının genişleme potansiyelinin geleceğe yönelik önerilerle ele alınması; kentin gerek kentli ile kurduğu ilişki gerekse her türlü dışarıdan eklenti ile biçimlenmesindeki rollerin ve etkileşimlerin yeniden değerlendirilmesi; bu bakış açısı ile, kent müzesinin ve transfer noktasının çeşitli kullanıcıların bir araya gelebileceği ve ortaklık üreteceği bir mekanın oluşumunda aracı olarak düşünülmesi; hem fiziksel olarak doğrudan ilişkili hem de kent sınırlarına uzak davetlilerin dahil edilmesi ile buluşma ağının genişletilmesi hedeflenmektedir.

Müze kavramı artık son yıllarda dünyada farklı bir yaklaşım, deneyim ve birikimler sunmaya başlamıştır. Bu değişimdeki ana eksen bir tür kapalı konservasyon mekanı olan müzeler, kent içinde katılımı davet eden, bazen de kentte dönüştürücü rol oynamaya başlayan açık mekanlar haline dönüşmektedir. Bu doğrultuda; kullanıcı çeşitliliği ve etkileşiminden doğacak, hem lokal ölçeklerin geçmişini ve bugününü hem de evrensel, güncel gelişmeleri biriktiren ve kaynaştıran güncellenebilir bir belleğin mekâna ve kente aktarılması hedeflenmektedir. Yapısal kurgunun bu belleğin bir parçası ve aktarım aracı olması ve bununla birlikte kendisini bir transfer noktası olarak geçmişten gelen fiziksel bellek mekânının genişletilmesi; buluşma ve tartışma ortamları ile belleğin sürekli paylaşımına açık bir ağa dönüşmesi; çeşitli tema ve ölçekteki basılı ve dijital üretim, zanaat-teknoloji kesişimli uygulama ortamları ile kentinin ilgi alanı ve meseleleri ile ağa her an dâhil olabilmesi önemli görülmektedir.

Tanımlanan bu süreçte öğrencilerden, uluslararası ölçekte, ülke çapında ve kent ölçeğindeki "karşılaşma-buluşma-transfer", "müze", "kent ve kentli" potansiyellerinin, verilen alanın dinamikleriyle duyarlı ilişkiler kuracağı mekansal öneriler geliştirmesi beklenmektedir.

10. PROGRAM ve İÇERİK

Yapının kullanımına ve işleyişine dair ana hatların sunulduğu programın öğrenci tarafından yorumlanması ve kurgulanması; öğrencinin projeyi ele alacağı bağlamda programını detaylandırması tasarım sürecine dahil bir aşama olarak görülmektedir. Yapının kullanımına ve işleyişine dair ana hatların sunulduğu programın öğrenci tarafından yorumlanması ve kurgulanması; öğrencinin projeyi ele alacağı bağlamda programını detaylandırması tasarım sürecine dahil bir aşama olarak görülmektedir. Program; projede yer alması beklenen işlevsel ihtiyaçları açık ve anlaşılır kılmak hedefi ile, birbirine yakın görülen ihtiyaç temalarını üst başlıklarda gruplandırarak öğrenciye sunmaktadır.

Öte yandan, mekan/hacim üretimi ve bağlantısı ortaya konulurken; açık / yarı açık / kapalı alan kurgusunu su, kıyı, kent ilişkisi bağlamında ortam arayışlarının, dengelerinin -*Proje'nin istediği toplam kapalı alan (m2) kapasitesi ve oranları etkilenmeyecek şekilde*- öğrenci tarafından gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

Programın, yapının geleceğe yönelik değişimlere yanıt verebileceği mekansal dinamikliği ile ele alınması; katı ve sabit işlevlerin değişmez karşılıkları olmayacak mekan yaklaşımlarına adapte edilmesi; sürekli açık (7/24) şekilde çeşitli kullanıcıları davet eden, kente ve kentliye açılan senaryoları ve fiziksel, teknolojik altyapı içeriğini barındırması beklenmektedir. Transfer-transfer durağı olma durumu; geçmiş ve gelecek senaryolar tartışılarak, günümüzün mevcut ulaşım sistemine farklı ölçeklerde katılımların sağlanacağı öneriler geliştirilmelidir.

Projede istenenler arasında “detaylandırılmış kentsel okuma ve ilişkiler diyagramları” başlığında yer alan çalışmada, projenin kentsel bağlamda değerlendirilmesi, ulaşım ve kullanım ilişkileri, kente ve kentliye olan katkısı, kent silüetine etkisi değerlendirilecek ve görselleştirilecektir (haritalama, modelleme, ikonografik temsil ve ifadeler ile diğer medya araçları gibi). İstanbul’un ve yakın çevresinin kültürel peyzaja ait belleğine, kentin dinamik yapısı ile yenilenen akıllı arayüzlerine duyarlı, işlevsel dağılımlarına, farklı kullanıcılar arasındaki iletişim olanakları ile erişilebilirlik özelliklerine yanıt veren analiz ve yorumları üretmelidir.

A. GİRİŞ | KARŞILAŞMA - BULUŞ/N)MA - BEKLEME (952 m²)

Programın bu bölümünün çok yönlü kullanımlara imkan verecek olan tasarım alanına ve komplekse erişim, kamusal kullanım ve karşılama, kentsel çevrenin mevcut kullanım ve işlevleriyle ilişkinin kurgulanmasını karşılaması beklenmektedir. Her yaşta kullanıcı, ziyaretçi, personel girişlerinin organize edilmesi ve engelli erişiminin sağlanmasına özen gösterilmesi beklenmektedir.

Bu bölüm sergileme, restaurant / kafe, info (bilgi-ofis-işleyiş), bilet satış ve müze satış mekanlarıyla ilişkili olarak zengin bir mekansal karşılaşma/bekleme potansiyeli sunacak şekilde ele alınmalıdır.

Girişin ulaşım kurgusu ve geçici sergi alanları ile birlikte düşünülmesi önemlidir.

Programın açık mekanda geliştirilebilecek unsurları olarak; festival / fuar / park ve geçici sergi, vb etkinliklerin tekil veya dönemsel olarak gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

Giriş holü / bekleme	480 m ²
Danışma / arka ofis.....	48 m ²
Bilet Satış.....	16 m ²
Vestiyer / kilitli dolaplar.....	72 m ²
Güvenlik odası	24 m ²
Müze satış mağazaları	72 m ²
Restoran / Kafe / Mutfak	240 m ²

B. KENT MÜZESİ (yaklaşık 4472 m²)

Sergi (3300 m²)

Geçici sergi alanları (300 x 2).....	600 m ²
Geçici sergi alanı fuayesi (Esnek düşünülmesi)	200 m ²
Genel sergi alanları (600 x 4)	2400 m ²
Genel sergi alanı fuayesi (Esnek düşünülmesi).....	500 m ²

Eğitim (272 m²)

Müze eğitim alanı (çocuklar için).....	64 m ²
Çalıştay odaları (2 x 48, esnek düşünülmesi)	96 m ²
Eğitmen odaları (4 x 16)	64 m ²
Eğitmen dinlenme alanı.....	48 m ²

Müze Kütüphanesi..... 500 m²

Eğitim faaliyetleri ile ilişkili olarak kullanılacak, basılı kitap ve dergilerin yanı sıra dijital ve sesli kitapların ve bilgisayar kullanım olanaklarının da yer alacağı bu mekânda, yeterli sayıda okuma ve araştırma alanı, kendi içinde sorumlu ofisi, arşiv ve depo

düzenlenmelidir. Dijital müze/koleksiyon işlevi barındıran yeterli büyüklükteki mekanla ilişkili olarak düşünölmelidir.

C. KONFERANS ALANI (1104 m²)

Fuaye.....	240 m ²
Konferans salonu (400 kişi).....	600 m ²
Hazırlık odaları	64 m ²
Teknik oda (ses, ışık, projektör, simultane).....	72 m ²
Seminer Odaları (2 x 64).....	128 m ²

D. İDARİ ALANLAR (344 m²)

Müze müdürü.....	32 m ²
Müdür yardımcıları.....	48 m ²
Sekreter.....	16 m ²
Muhasebe	72 m ²
Basın ve halkla ilişkiler.....	64 m ²
Küratör odaları (2 x 24).....	48 m ²
Toplantı odası	64 m ²

E. TEKNİK ÇALIŞMA ALANLARI (504 m²)

Müze posta alanı	32 m ²
Çerçeve ve ciltleme	64 m ²
Metal işleme.....	64 m ²
Marangoz.....	120 m ²
Kayıt / Katalog	32 m ²
Fotoğraf atölyesi.....	64 m ²
Vernik	32 m ²
Restorasyon uzmanı çalışma odası.....	32 m ²
Tasarım ve maket atölyesi.....	64 m ²

F. DESTEK ALANLARI (1824 m²)

Müze arşivi	800 m ²
Arşiv sorumlusu.....	32 m ²
Tekniker.....	32 m ²
Müze görevli soyunma-duş-dinlenme (48 x 2)	96 m ²
Elektrik tesisatı sorumlu odası.....	32 m ²
Geçici ve genel sergi depoları (400 x 2, muhtelif yerlerde.....	800 m ²
Medikal oda.....	32 m ²

G. TEKNİK ALANLARI (800 m²)

Soğuk sunucu odası	
--------------------------	--

Isı merkezi
Trafo.....
Ana tablo
Jeneratör.....
UPS
Klima + Havalandırma (muhtelif yerlerde).....

H. TRANSFER DURAĞI

Kara (nostaljik tramvay, bisiklet, otobüs vb.) ve deniz transfer (arabalı vapur, deniz taksi vb.) duraklarının konumları yeni öneriler ile birlikte senaryo kapsamında belirlenmeli, kentin ulaşım kurgusuna yeni alternatifler getirilmelidir.

I. AÇIK VE KAPALI OTOYARK

100 araç için açık ve/veya kapalı otoyark çözümü geliştirilmesi beklenmektedir. Alana gelecek otobüs, taksi, servis araçları gibi araçların geçici olarak beklemelerine ve yolcu indirme-bindirme yapmalarına olanak sağlanmalıdır. Otoyarkta en az 10 araçlık elektrikli araç ünitesi bırakılmalıdır. Açık ve/veya kapalı otoyarkta engelli parkı ve ulaşımı düşünülmalıdır.

TOPLAM KAPALI ALAN: yaklaşık 12.000 m²

Sirkülasyon alanı kapalı alanlar içerisinde %30 olarak düşünülmalıdır (tüm sirkülasyon alanları, galeri ve boşluklar, genel wc-lavabo birimleri dahil; otoyark dahil değildir). Toplam kapalı alan metrekaresi projenin tasarımına göre ±%10 değişebilir.

ÖNEMLİ NOTLAR:

1. Program kapsamında yapının karşılaması gereken mekânsal ihtiyaçlar ana başlıklarıyla tanımlanmaya çalışılmış ve toplam olarak bir mekânsal büyüklük sınırı verilmiştir. Tasarım çözümlerinin geliştirilmesine yönelik olarak, yapının karakterine, eğitim / araştırma / tasarım ve üretim programlarının birbirlerine oranlarına, seçilen odaklara, yapının nasıl işleyeceğine ve çevre ile kuracağı ilişkilere dair geliştirilecek yoruma göre mekânsal büyüklüklerin belirlenmesi ve ayrıntılı ihtiyaç programı oluşturulması beklenmektedir.
2. Gerekli görülen farklı işlevler ve kullanımlar programa eklenebilir.
3. Her mekân kullanımı için engelli erişiminin düşünülmesi beklenmektedir.
4. Açık ve yarı-açık alanların, rekreasyonel kullanımların yanısıra açık sergi, performans, eğitim ve paylaşımaya yönelik alanlar olarak da kullanımlarının düşünülerek tasarlanmaları ve yapı ile ilişkili olarak avlu, teras, bahçe gibi farklılaşarak niteliklerinin çeşitlenmesi beklenmektedir.

11. OKUMA ÖNERİLERİ

- Artun, A.(2017). Mümkün Olmayan Müze. İletişim Yayıncılık, İstanbul
- Belge, M.(2007). İstanbul Gezi Rehberi. İletişim Yayıncılık, İstanbul
- Collis, H.(2003). Transport, Engineering and Architecture. Gulf Professional Publishing, TX
- Falk, J.(2009). Identity and the Museum Visitor Experience. Routledge, Londra
- Jones, W.(2006). New Transport Architecture: Travel Hubs in the 21st Century. Octopus Books, Londra

- Giuliano, G., Hanson, S.(2017). The Geography of Urban Transportation. Routledge, Londra
- Grau, O., Coones, W., Rühse, V.(2017). Museum and archive on the move : changing cultural institutions in the digital era. De Gruyter, Massachusetts
- Lindsay, G.(2020). Contemporary Museum Architecture and Design: Theory and Practice of Place. Routledge, Londra
- Macleod, S., Hanks, L., Hale, J.(2012). Museum Making: Narratives, Architectures, Exhibitions. Routledge, Londra
- Miller, S.(2018). The Anatomy of a Museum: An Insider's Text. John Wiley & Sons, Inc., NJ
- Parry, R., Page, R., Moseley, A. (2020). Museum thresholds. Routledge, Londra
- Yılmaz, B.(2013). Projeler Yapılar 7 - Ulaşım Yapıları. Yem Yayınları, İstanbul.
- Url-1: <https://www.uskudar.bel.tr/tr/main/pages/uskudar-sempozyumlari/213> Erişim tarihi: 07/02/2021

EK 1. PROJE ALANI VE ETKİ ALANI

